

اسلام دنیایی

شماره	۱	بخش	۴	شعبان	۱۳	عدد	۳۳۱
۱	بخش	۴	شعبان	۱۳	عدد	۳۳۱	
۱	بخش	۴	شعبان	۱۳	عدد	۳۳۱	

ایدم . ای اعلیٰ قرآن انسانہ کی بوقدرت
بزمی کو سترہ بیلیورز . بوقسہ دشمنان ، اجنبیلر
اور واپایلر می کو سترہ بیور . او حائدہ قدرت الہیہ
ارامہ دہ بزمی تقدم ایتشمز . بوقسہ قرآنی منکر
اولد قدری حائدہ عقل و فکر لرینی تنویر و تنمیه
ایدن ، کوزل دوشومہ و ملاحظہ صاحبی اولان
کافر لر می وظیفہ انسانہ بہ خدمت ایدیور لر ؟
بکا قالیرہ حیا ایدم کتبک احکامندن اغیار
منتفع اولسونده بزمی اوشقی کی قوللانسیبن .
بوکاراضی اولایلم . اما بر سوزلہ اولماز بولیلہ
هرکس وظیفہ فی بیلہ رک جمعبت امت اسلامیه
خدمتہ وقف وجود ایتمکله اولور اودہ برعبت
ناظمہ بہ محتاجدرکہ اولای مقابلہ اودہ بحثہ مراجعت
مجبوریتنی تکرار ایتدیور . آمان یارب سن
اویاندیر . سن عقل و فکر بزمہ حرکت وجولان
ویر .

طشرہ علیہ سندن

عبدالوہاب

تأسف ایتشم ایدم

ارتق اکلام[*]

د طنبن ، حریدہ سنک ۲۵ مارت دہ چیقمش
۱۵۶۳ ہجری عددی ایدی ۲ ہجری صحیفہ دہ ۶ ہجری
ستون باشندہ دوائر مشیخت دہ ، عنوانی آئندہ

[*] اسلام دنیائیک همان عمر نسخہ سندن
آثارینی ، مقالاتنی نشر ایتدیکنز موسی جارالہ

بزم کورہ نکدن ، اولکی بولدیغمزی محافظہ اقدام
کی عطالتدن بشقہ برشیہ بارامادیغمزدن انسان
اورکہ رک وقود قارق دیمک ایسنہ ورکہ عجب رسول
معجزیان افندمن حضرتلرینک (قوم بخرج فی
المشرق یقرؤن القرآن لایجاوز ضاجرهم) کی
حدیث شریفلرینک ماصدقارندن بریدہ بزمی
اولاجنر ؟ دکل ایسک ندر بوتعای ، وتصام
هرشی کون کی میدانہ چیقمش آجیق باغریور
دیورلرکہ : ای انسانلر عقلکزی باشکزمہ آلیک
سمی وغیرت ، قوت ومعرفت هرزمان غالبدر .
بونلردن وبونلری دوشونوب قوللاندرہ حق
تعقل وتفکر دن محروم انسانلر نہ اولورلرہ محکوم
ومغلوبدر . حق حیات ، قدرت تعالیٰ وکال اصحاب سمی
وغیرکدر . بالکزلر ، کوچکر ، بیلمہ یلر هر وقت
محرومدر . قیامتہ قدر دخی بو بولیلہ کیدہ جکدر .
عجایب قدرت الہیہ کی کوسترمک وعدالتی نشر
ایتمک ایچون انسانلر بخش اولنان ظاہری و معنوی
قوتلری ، اردولری کوزل استعمال ایتملی ، برلردہ ،
کوکلردہ کائن بتون موجودانک منفع انسانہ بہ
خادم اولدقلرینی بیلہ رک هرشیہ غالب کلمہ و جمیع
مکونات ارضیہ بہ قهر و تسلطہ چایشمالی (وفی انفسکم
افلا تبصرون) نظم جلیلک نفسیرندہ انسانلرہ
نودیع الہی اولان آیات قدرت تعداد اولنورک نفسیر
قاضی بیضاوی حضرتلری (والتمکن من الافعال
الغریبہ واستنباط الصنائع المختلفہ واستجماع الکمال
لات المتنوعہ) دیمش ترکیب سمی غایت غریب عجیب
ایشلرہ چشید چشید صنعتلرہ درلو درلو کالانی
جمع ونحصیلہ مقتدر و متمکن اولسی نفس انسانہ
موجود آیات الہیہ دن دیمک اولبور . انصاف

نیم دورت کتابم ۱: رحمت الهیه برهائیری ۲
انسانلرک عقیده الهیهلرینه برنظر (۳) اوزن کو-
نلرده روزه (۴ قواعد فقیهیه) حقهده مقام
مشیخت اسلامیهدن داخلیه نظارتنه برفرمان
کوندلش . شودرت کتاب د کغریانی محنوی
اولوب ، اهل اسلامی اغفال تصدیله تألیف
قیلمش ، ایمش . بوکا کوره «مرزومه بولنور
ایسه مصادره ایتمک لزومی ، داخلیه نظارتنه
اشمار قیلمش .

رفی او قومق نیم کوکلمده بر اثر برافقادی ، مشیختک
فتواسنده ، اشارینهده اهمیت ویرمدم ، اوج
دورت سنه مقدم طبع ایذبلوب استانبول بازارنده
برقاج یوزنسخلری نشر قیلمش کنابلرک بالکنز
شو کون ممنوعیتلرینه براز تعجب ایتدمده قالم .
شو کونه قدر ممنوع اولابوب ، ایکی یوز اوجیوز
قدر «خلق نظرینه» نسخلری استانبول بازارنده
صالحقدن صوک ، شو کون اوکنابلرک ممنوعیتلری
نهدن ایمش ؟

«طین» سطرلری دقتله ، عجله سز او قومد
لکن کوکلمده ، ننددر ، برکدر آری حس
ایتمدم .

«خلق نظرینه» رساله سنک ۲۰ - ۲۱ -
۹۱ صحیفه لرنده درج قیلمش سوزلرک بوکاتأثیری
بولنامش می عجیبا ایدم . اشمار کوندرمک
زحمتلرینه مشیخت اسلامیهنی سوق ایتمش سیلری
او وقت اکلاماش ایدم .

«شورا ، وقت ، ترجمان ، قویاش ،
«ایدل ، «بیلدیز ، کبی مطبوعات صحیفه لرنده
نیم کنابلرمدن بری حقنده بررانتقاد یازیلیرایسه
بکا غایت شدتلی صورنده تأثیر ایدر . ادب لسانیه
یازلمش انتقادلر بکا بیوک بردرس اولور ، بی
کوزل صورنده تأدیپ ایدر . ارشاد لسانیه
عمومی منبرلرده سویلمش سوزلره بن هر وقت
بیوک قیمت ویررم . استفاده قولاغیله دیگله رزم
اعتبار کوزیله مطالعه ایدرم . برر فائده آلایلور
ایسم ، نشکر ایدرم .

شویله قالدی .
آپرل ۱۴ ده استانبولدن برمکتوب کلدی .
معتبر بر مجله اداره سی طرفندن آپرل ۹ ده کوند-
لمش مکتوبده شوسطرلر وار ایدی :
«آرلریکنزک مصادره سی ایچون مشیختدن
هرنه قدر امر صادر اولدی ایسه ده شمدی
اولکیندها زیاده صایلیورلر . اک زیاده طلبه
علوم طرفندن او قونیور و کوندن کونهدها زیاده
رغبت بولمقدهدر .»

لکن داخلیه نظارتنه دائره مشیختک اشما .

ایکی اوج کوندن سوکره استانبولدن بیه برمکتوب
کلدی . استانبولده اک مشهور بو بوک برکتابچی
طرفندن آپرل ۱۰ ده یازلمش مکتوب ایدی .
کتابچی افندی دیمش :

افندی بک باب مشیخت بعض کنابلری منع ایتمدی .
بز مشیختک بو حالته نأسف ایدرک سکوت ایتمدک .
مشارالیهک بوبابده وقت غزنه سنده نشر اولنان بر
مقاله سی ثابت عبرت آمیز بولدیفنزدن — هرنه قدر
وقتی کچمش اولسه — قارلریمنی مستقید قلیق
ایچون بورابه نقل سورنیه درج ایله دک .

«شودرت کتابی باب مشیخت هرنه قدر منع
ایندی ایسه ده ، زهمان عاله صالحقدن گروه

طور ماہورز . علم افندی مقصود و فجنابلربنه
سویلیکنز ، زنهار ، برقاچ قول پوستال (باسیلقه)
ایله ایلك پوستده مرتقدراولور ایسه ده « خلق
نظربنه ، نام کتابدن عجله کوندرسون ، اهام
ایتمسون ،

شو ایکی مکتوبی اوقودندن صوکره ، کیفم
بوزولدی . تأسف ایتم .

خلافت اسلامیه مرکزنده مشیخت اسلامیه
کچی الک بیوک بردارنده دن شریعت اسلامیه وکیلی
شیخ الاسلام حضرتلری نامندن شرعی برفرمان
جبقارده استانبول بازارلرنده کتابجیلر کوزنده
برپاره لک اهمیت ، اعتباری بولماز! طلبه افندی زده
مشیختک فرمانلربنه مخالفت البته واجبدر اعتقاد
دیله شرعی فرمانلری بیله رک عمداً اهام ایدرلر!
بونه در؟ سیاسی انارشى اوسنه ، شرعی
آنارشى دکلر؟

زده قالدی قانون حرمتی؟ زده قالدی
شریعتک قدستی؟

اولرده بتون عالم اسلامیت نظرنده فرمانلری
فتوالری مقدس قیلنک کش مشیخت اسلامیه
فرمانلربنک شو کون برایی کتابجی کوزنده ده
نه ایچون اعتباری اهمیت قالادی؟

کتابلرم استانبول بازارنده منع قیلنور ایسه ،
ضرر بوق ، بوکون منع فرمان جبقمش ایسه
بارن اوفرمان فسح قیلنیلور .

لکن مشیخت اسلامیه فرمانلربنک استانبول
بازارنده برپاره لک اعتباری ، قیمتی قالامش ایسه ،
تأسف اولنه جق حال ایشته شودر .

استانبولدن بکا مکتوب کوندرمش کتابجی

افندی به جواب یازدم . « مشیخت اسلامیه بنم
کتابلرمی منع ایتمش ایسه مخالفت ایتمه بنم کتابلرمی
صانعا دیدم « قانونی ، علی الخصوص شرعی
فرمانلری رعایت ایتمک البت لازمدر . « سوزیله
رجامی توجیه ایتم .

ا کرشو سوزلرمده بالان برسوز وار ایسه
کتابجی افندی مطبوعات صحیفه لرنده بنم سوزلرمی
نکذیب ایده ییلور .

صوکره آپریل ۱۷ ده استانبولدن بنم مکتوب
کلدی « تورك یوردی « اداره سی طرفندن آپریل
۱۰ ده کوندرلش مکتوب ایدی . مکتوبده شو
سوزلر وار ایدی .

« اثرلریکزی مصادره حقنده امرینی مشیخت
اسلامیه کری آلدی . مشیختک اشعارینی داخلیه
نظارتی ده قول ایتمش ایدی . اثرلرکزشمدی
سربستجه صانلقده در .

اولکی خبردن برکدر ، شو خبردنده برشادلق
حاصل اولمادی . لکن اولکی وقتلرده الک مهم
مسئله لرده الک بیوک نفوذی حاکم اولاکلش فر .
مانلرک شو کون الک اوافق مسئله لرده بیله قوتسزلکی
کولکی رنجیده ایتمدی .

امین اللرده ایکن ، نورکلرک سیاست دنیا .
سنده الک قوتلی حساب قیلنک کش اولکی قیلجیلری ،
تاریخی سییلری اقتضاسیله شو کون نصل الک
ضعیف ، الک ذایل اولوب قالمش ایسه ، اولکی
قتلرده شیخ الاسلاملرک مقدس اعتقاد قیلنه
ککش ، فرمانلری ده ، فتوالری ده تاریخی سییلرک
اقتضاسیله شو کون شو یله ضعیف و اعتبارسز اولوب
قالدی .

کتابجیلر ، طلبه لر شیخ الاسلاملرک شو کونکی

اولش جاهل قاضی عسکرلری ده، ضرور مفتیلریده بیلورز .

بتون تاریخ بوبنه ، خیانتارک ، فسادلرک هر برنده اوك ایاق اولان کیش شیخ الاسلاملرک ، قاضی عسکرلرک ، مفتیلرک دولت عثمانیه نی اصلاح ایتمک یوللارینه قطعی برعزمه ساوک ایتمش ۳ نجی سلطان سلیم حاده سنده فصل حرکت ایستکلری معلومدر . اک ضروری ، اک مهم اصلاحاتلری منع ایتمک لقمان کی حکیم ، فرشته کی حلیم ۳ نجی ، سلیم جنابلرینی صوک درجه دهشتلی صورتده کیملر شهید ایستدی ؟

فرانسه قوانینه دولت عثمانیه مسکنت اللربنی نیچون اوزاندی ؟ قرآن کریم شریعت اسلامیه یاراماز برشی کی نیچون ترک قیلندی ؟ معجز شریعت اسلامیه نیچون هر شیمدن عاجز فتاویلردن متونلردن عبارت اولوب قالدی ؟

مشیخت اسلامیه هیئت عمومیه سیله فسادلرینک هر برینه یا آلت اولدی ، یا رهبر ایدی . اصلاحات فکرلرینه ، اصلاحات حرکتلرینه قارشى مشیخت اسلامیه شریعت نامندن محاربه آچار ، هر دفعه غلبه ایدر ایدی . افاده سز فتاوالری بیک زحمتله مطالعه ایتمکدن باشقه هنری اولیان باب مشیختک بتون تاریخ بوبنه عطالتی شو ماغیله شریعت اسلامیه یاراماز برشی کی ترک قیلندی .

فرمانلرینی ، فتوالرینی اعتبار ایتمزلر ایسه ، عیب کتابچیلرده دکل . طلبه لرده دکل . بلکه مشیختک تاریخنده ، شیخ الاسلاملرک کندیلرندمه در .

انصاف کوزیله ، اعتبار کوزیله دولت عثمانیه تاریخنه نظر ایدم : دونتی ده ، ماتنی ده خراب قیله کیش اوفاقی بیوک خیانتارک ، فسادلرک هر برنده شیخ الاسلاملر ، قاضی عسکرلر ، خواجهرلر اوك ایاق اولان کیشلر ، ایکی برادرینی ، برپدرینی سلطان بایزید او وقتک فقیهلری ، مفتیلری مساهله سیه قتل ایستدیرمش ایدی .

بایزیددن صوکره مرچاوس اثناسنده درت بش ، بعضاً یکریمی معصوم شهزاده لری وحشی صورتده قتل ایستدیرمک ، ایجاب مصاحبت ، قاعده سیله شیخ الاسلاملر ، قاضی عسکرلرک فتواسیه اولور ایدی .

امین ، مقتدر آدملری وزیرلکدن ، صدر اعظم لکدن عزل ایستدیروب خائنلرک ، آغالرک ، دونمه لرک وزیرلرینی ، صدارتلری حقنده شفاعت ایتمک خواجهرلرک ، قاضی عسکرلرک هنری ایدی . سلطانلرک . باشلرک خاطرلرینی بولوب هدیه لرینی آلتی طمعیه شریعتک حکملرینی تأویل قیلماق ، فتوالرینی صامق اک زبردست شیخ الاسلاملرک ، قاضی عسکرلرک اک بیوک مهارتلری ایدی ، خاقی صوبق ده خائنلرک ظلملرینه ، خزینه بی طلامق ده بکی چریلرک جلوس هدیه لرینه اشتراک ایتمک شیخ الاسلاملرک ، قاضی عسکرلرک آج داماقلرینه اک طاعتی لقمه ایدی .

قابض ملا کی سرسم ، سرسری برحرینک اوفاقی دعوالری حضورنده التزام قیلنوب رسوا

مشيخت اسلاميه حقنده تاريخك شهادتي
اشته شودر ...

شو کونکي مشيختك حاضر کي اعضا لري به
بنم طائشنام بوقدر . لکن اسلاميت عزتي ،
تورکک شرفي ، خاوار مرکز عراضاري تلاوت
قيلدور ايکن ، تحقير قيلدور ايکن ، مشيخت
اسلاميه سکوت ابتداي ، راحت راحت اوبودي ،
الته اولان بيوک قوندن استفاده ايده مدي .
بيوک عاجزايکي کوستردی .

بالقان محاربه سي اشاعده باب مشيخت اسلاميه
طرفندن و برلش فتوالي مطبوعات صحيفه لرنده
اوقوبوب ، مشيخت اسلاميه اعضا لرينك شريعت
نه قدر آشنا قلريني ده کوردک : بانق معامله لرنده
کتاب صائمق حيله سي ، دونانما امانه لرينه ، محاربه
حاجت لرينه و برله جک زکات ماللريني عامال لرك
کندولرينه تمليك وسيله سي - يالکيز شو ايکي
فتوي مشيختك شريعتدن ، صوک درجه غفلتنه
دالات ايده بيلسه کړک .

درست ، ۴۴۴ دفعه اوقور ناجق دعائديري .
بنم نظر مده ، کوزل بر تدبير ابدی . اسلاميت
ديانسه خواجه نصرالدين لسانيله سويلنمش مهم
بر لطيفه ابدی . درست ، بز اولطيفه يني
آ کلامادق ، « خواجه نصرالدين لطيفه لرينه
اعتراض ، بوليله مقال لري بازدي ، کولدي . کتنام
بزده ابدی . لکن جدی سويله مکدن عاجز
اولوب ، شاقه سويله مک تصويري همان مشيخت
اسلاميه ده قالدی .

« وقت ، صحيفه لرنده محترم فانح افندي
کريمي حيزر لرينك قاميله درج قبله کلمتي

غایت مهم ، استانبول مکتوبلري ، ده شول
کونکي مشيخت اعضا لريني بز کوزل سورنده
طائندی : مشيخت اسلاميه ده بيوک کوچوک
اعضالرك هر بری شو کونکي اجتماعي خسته لکلري ،
سياسي ذلئلري ، اقتصادي مسکنلري ، ديني
ادبي رذائللري آرتق آ کلامش ! بويله بيوک
بد بختلکدن نجات چاره لريني ده آرابورلر ايمش !
« آه ! فصل اولسه ده ، شو شريعتي مدنيت
تطبيق ممکن اولسه ! ، « شريعت مدنيت تطبيق
قبله بيلسه ابدی تورکلر نه لري قبول لرايدی ! ،
شيخ الاسلام کي ، محمود اسعد افندي کي
بيوککلرک شو « آه ، لريني آچق لسانمه ترجمه
ايدر ايسه ک ، معناسي شويله اولور :

« شو کونکي فلا کتارک باش سبي شريعتك
اوزيدر . حکومت عليه ده ، مشيخت سنيده
مسئوليتدن بريدرا ، « بانق معامله لرنده کتاب
صائمق طريقه ، دونانما امانه لريني خصوصي
کيسه لره طولدر مق طريقه شريعت مدنيت
تطبيق قيلنماز ايسه دولت هيج بر وقت ترقی
ايمز . »

بوکا نه دييه لم ؟

مشيخت اعضا لرينك ، تورک خواجه لرينك
شو حال لرينه نسبتله بالقان مغلوبيتلري ، فرقه لرك
داخلي رذائللري برشي دکلدرد .

« اک معتد منبعلردن ، اک مقبول کليه لري
جمع ايتک ، بويله بازلمش « قواعد فقهيه کي کتابك
عجبا نه کنه اي وار ابدی ؟

باب مشيختك افاده سته کورده « قواعد فقهيه
خيلي عندي مسائل مجتهديني محتوي ! « ايمش .

برلین هجرتلری ، دولت وکیللرینک کوزل
 ندیرلری سایه سنده صامسون ، طربزون کبی
 ولایت لرده آچلقدن بالاناجلقدن خسته لکدن
 قیرلقلری وقتلرده عالی پاشا کبی صدر اعظم
 طرفندن کوندلرش غیرتلی بنده لر واسطه سیله ،
 آتاسز آتاسز قالمش بی چاره یتم قزلر ، وقتک
 شیخ الاسلامی فتواسیله بش اون غروشه صاون
 آلنوب ، استانبولده حرم دائره لرینه جاریه
 صفتیله طولدولرش ایدیلر .

هرسنه مبارک کیجه لرده ذات شاهانه سرایلرینه
 چرکس یا کورجی حوریه لری والده سلطان
 یا صدر اعظم طرفندن هدیه شاهانه اولقی اوزره
 پادشاه حضرتلرینه تقدیم قلمق ، صدراعظم لک
 پاشا لک قوناقلرینه دلبر جاریه لر کوزل کوله لر
 طومق ، مشیختک فتواسیله اولسه بیله
 مساعده سیله ، رضاسیله ، بویوکک عادتق اولوب
 مقبول هم مسنون برحال اولشدر .

آقینلره چیقمش یاغماجیلر النده استانبوله
 کتورلش اسیر قزلردن ، اوغلانلردن شیخ -
 الاسلام لرده ، قاضی عسکر لرده « ملک یمین »
 حکمیله استفاده ایدرلر ابدی .

ایران محاربه لرینک برنده تورک عسکری
 طرفندن نادرشاهک اسیر آلتیش خانونی ، تورکلرک
 اک بویوک شیخ الاسلاملرینک فتواسیله ، تورک
 پادشاهلرینک اک بویوکنه فراش قیلندی .

میلونده بری کوسترلش شومثله لر بتون
 شیخ الاسلاملرک فتوالرینه کوره جاز و مقبول
 ایسه ده ، بنم « عندی مسئله اجتهادیه » مه کوره
 قطعی صورتده حرامدر . بتون شیخ الاسلاملرک

دولت ، قورعد فقهیه ، ایکی « عندی
 مسئله جهنمه » و در اول ایکی مسئله نی
 درج ایتدم ، غایت صراحتلی بر قاج برده تکرار
 قیلنمش آجیق جمله لرله او مسئله لوی کندیجه نیت
 ایتدم . کتم ایتدم ، دسیسه اوله بیلور عباره لرله
 یازمادم .

بری « حد ارتداد » مسئله سی . دیگری
 « رقیب » مسئله سی .

اولکی مسئله ده بیان قلمش فکرم —
 مشیختک آلتی عصر دوام قیله کلمش عملنه حرفیاً
 مطابقدر . زیرا دولتلرینه وطنلرینه اک کوزل
 خدمت لر قیلوب ، امانت ، صداقت ، استقامت
 یوللرینده عمر ایتیش امینلری قتل ایتدرمک
 مثاللری دولت عثمانیه تاریخنده بیکلرجه یوز
 بیکلرجه بولنور ایسه ده ، وطنلرینه ده ، دولتلر -
 بنده خیانت قیلوب ، اسلامیتی ده شریعتی ده
 تحقیر قیله کلمش صرندلرک ولو بری اولسون
 قتل ایتدرمک همتلری مشیخت اسلامیه تاریخنده
 یوقدر .

بن حد ارتدادی انکار ایدرم . لکن مقدس
 دینی تحقیر ایدر ، یاخود مقدس وطنه خیانت
 ایدر حریملره ، مشیخت کبی ، مرحمت ایتمک
 طرفداری دکلم .

ایکنجی مسئله ده یعنی رقیب مسئله سنده ،
 مشیخت اسلامیه فتواسیله بنم نظرم آراسنده
 تفاوت غایت فاحشدر . بوکا کوره بنم نظری
 مشیخت اسلامیه « اراجیقدن اباطلدن » صایر
 ایسه ، البته معذور اولور .

بر قاج سنه مقدم چرکسلرک دولت عثمانیه

بی چاره مسلمانان له یوندر مش ایسه گزده، حکومت علیه به بقره - سورمه نك آیت کریمه لرینی کوسترکز . آوروپا باغترندن استقراری قطعی سورمه منع قیلکز . قریم محاربه - سندن مقدم دولتكزك برپاره بورجی یوق ایدی . آلتونلری آوروپا حزبه لرندن بانکیرلرک لندن آلمایکیز اوخزینلرکزدن اوزالمرکزله اوز کوجلرکزله آلکز ا قریم محاربه - سندن مقدم نصل بر پاره بورجکز اولامش ایسه ، ینه اوبله اولور .

یونون تاریخکزده بر دفعه اولسه ده ، قرآن کریمه عمل قیلکز . قرآن کریم سزی خلاص ایدر . « سأتلو علیکم منه ذکرا »

آنا دیلی ایله خطبه

اسلام دنیاسنك اساس مسلكی — امت اسلامك ایفاظ و ارشادی اولدینی و بوده باخاصه جوامع شریفه منبر و کرسیرلندن ایله جك تلقینات ایله اوله جنی اعتقادنده بولندی ایچون خطبه لرك ممکن سربه آنا دیلی ایله اوقونمی و یو صورتله امت محمدك معاسز کورتلیر ، یا یغره لرذن قورنلمسنی التزام ایدرک فرصت دوشدکجه بو خصوصده نشر یانده بولندق . طیبی بوکی اور مهمه ، عنعنه قدیمه بردن بره تبدیل و ترک ایدله منر . علی الخصوص شرعه تملق اولان شیلرده . . . مع مافیه مرور زمانله تعقیب اولنان بر فکر و امك وجود بولامسی ممکن دکلدور . اوچ بش سنه اوله بو خطبه مسئلهسی روسیه مسلمانلری آره سنده دخی طبقی بزم کی عویجه و قائده سز بر شکلده ایکن شمدی مان عمومیت اعتبارله تازا جه در . ایسته بز امید ایدیوروز ، که آز بر زمان عوکره انشا الله بو اصول تامیله بزده ده نعم ایدم جکدر . تنکم استانبولک بعض جوامعنده اوقونمغه باشلانیدنکی کال ممنونته ایشیدیوروز . بوندن اولکی نسخهلریمزک بزده با بزید جوارنده بر خطبیک کسندی چامعنده

فاضلیرک مقبیلرک « مالک یمن » قوتیله اوقدر عالمربنه ، فتوالربنه مخالف سوزلرم بلکه بوکا کوره « اراجیفندن اباطلیدن » عبارت اولشدر . « رقیته » مسئله لرینی قواعد فقهیه صحیفه لرنده (۱۸۴ - ۱۹۳) بیان ایتمش ایدم . او بیان بنم « عندیاتم » اولور ایسه دهه زیاده ممنون اولورم .

شو ایکی مسئله که باشقه مسئله لرك هیچ بری بنم « عندی مسئله » اجتهدیه ، م دکل هربری اک معتمد منبعلرذن آلتش ، اک مقبول کلیه لردر . منبعلربنك صحیفه لریده سطرلری ده خاطر مده در . « فلان صحیفه ده فلان سوزك اصلی یوقدر ، دیه جك بر آدم اولور ایسه ، منبعلربنك صحیفه لرینی بن کوستریم .

ا کر کتب حقیقه « کفر یانندن ، اراجیفندن ، عبارت دکل ایسه بنم قواعد فقهیه اراجیف اوله ماز . کتب اسلامیه اکر اراجیف اباطل اولور ایسه ، درست او وقت بنم قواعد فقهیه ده اراجیف اولور . دائرة مشیختك شانی غایت یو بوکدر . مشیخت اسلامیه بنم نظرم ده مقدسدر . دولتك شوکتی مشیختك غو ذیله اقتدار یله متناسب اولور . بزم کی ضعیف بنده لری مشیخت اسلامیه ارشاد ایتمش اولسه ایدی ، تشکر ایدر ایدک ، دهه کوزل اولور ایدی . فکر لریمزی تکفیر ایتمک مشیخت جلیله شاننده ، زمانك اقتضاسنده مناسب دکلدور .

شریعتی مدننده تطبیق لازم دکل مشیختی شریعتنه تطبیق قیلکز ا
باقی معامله لرنده کتساب صائمق حبله لرینی